

בש"פ 8782/16 - פלוני נ' מדינת ישראל

פלילי - מעצרים

פלילי - חוק העונשין - עבירות מין

var MareMakom = "בשפ 8782/16 - פלוני נ' מדינת ישראל, תק-על 2016(4), 6580(22/11/2016)";
{p.IDHidden{display:none

בית המשפט העליון

בש"פ 8782/16

כבוד השופטת ד' ברק-ארז
פלוני

לפני:
העורר:

נגד

מדינת ישראל

המשיבה:

ערר על החלטתו של בית המשפט המחוזי
בנצרת מיום 27.10.2016 במ"ת
17432-10-16 שניתנה על-ידי כבוד השופטת
א' אריאלי

תאריך הישיבה: ט"ז בחשון התשע"ז (17.11.2016)

בשם העורר: עו"ד ארז מושקוביץ

בשם המשיבה: עו"ד עידית פר'ון

החלטה

1. בפני ערר לפי סעיף 53 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996 על החלטתו של בית המשפט המחוזי בנצרת מיום 27.10.2016 (מ"ת 17432-07-16, השופטת א' אריאלי). בית המשפט המחוזי הורה על מעצרו של העורר עד תום ההליכים נגדו.

רקע והליכים קודמים

2. ביום 10.7.2016 הוגש נגד העורר כתב אישום המייחס לו עבירות של מעשה מגונה בנסיבות מחמירות לפי סעיף 348(ב) בנסיבות סעיפים 345(ב)(1) ו-345(א)(1) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין) והדחה בחקירה לפי סעיף 245(ב) לחוק העונשין. על-פי האמור בכתב האישום, העורר הציג למתלוננת, שהיא קטינה, בתה של בת-זוגו, סרטון פורנוגרפי המתאר אקט מתמשך של יחסי מין בין גבר לאשה, וזאת באמצעות הטלפון הנייד שלו. העורר איים על המתלוננת שלא תספר להוריה על שארע. בד בבד עם כתב האישום הוגשה בקשה לעצור את העורר עד תום ההליכים נגדו.
3. בא-כוחו של העורר ביקש כבר בדיון ביום 10.7.2016 כי העורר יובא לבדיקה פסיכיאטרית, לאחר שציין כי להתרשמותו העורר נמצא במצוקה.
4. בדיון שהתקיים ביום 18.7.2016 בית המשפט המחוזי הורה על הכנת תסקיר מעצר. בתסקיר צוין כי העורר מתגורר עם אמה של המתלוננת וכי הוא מעולם לא היה במעצר. שירות המבחן המליץ על שחרורו של העורר לחלופת מעצר בבית אחותו בתנאים הדוקים, הכוללים איסור על שהיית ילדים במקום ואיסור על שימוש בטלפון נייד או במחשב.
5. ביום 3.8.2016 הוגשה חוות הדעת הפסיכיאטרית בעניינו של העורר. על-פי חוות הדעת, העורר הוא בעל הפרעת אישיות לא-בשלה ומורכבת עם נטייה מינית אפשרית לפדופיליה. עם זאת, נקבע בה כי העורר אינו סובל ממחלה נפשית כרונית, וכי אין עדות לכך שבעת המעשים המיוחסים לו היה שרוי במצב פסיכוטי.
6. ביום 15.8.2016, עוד בטרם ניתנה החלטה סופית בבקשה לעצור את העורר עד תום ההליכים, המדינה הגישה בקשה לתיקון כתב האישום. כתב האישום המתוקן ייחס לעורר גם עבירה של אינוס קטינה לפי סעיף 345(א)(1) בנסיבות סעיפים 345(ב)(1) ו-345(ב)(3) לחוק העונשין. על-פי עובדות כתב האישום המתוקן, לאחר שהמתלוננת עצרה את הצגת הסרטון הפורנוגרפי ודחפה את העורר מחוץ לחדרה, חזר העורר אל החדר, הוריד את תחתוניה של המתלוננת חרף התנגדותה והחדיר את איבר מינו לאיבר מינה עד שהגיע לסיפוקו. בד בבד עם הגשת כתב האישום המתוקן הוגשה גם בקשה מתוקנת לעצור את העורר עד תום ההליכים נגדו.

7. ביום 8.9.2016 הורה בית המשפט המחוזי על הכנת תסקיר נוסף. בתסקיר זה – נוכח תיקון כתב האישום וחוות הדעת הפסיכיאטרית – שירות המבחן שינה את המלצתו וקבע כי נדרש פיקוח אלקטרוני על העורר בנוסף למגבלות שצוינו בתסקיר הראשוני.

8. בדיון שהתקיים ביום 13.10.2016 בבקשה המתוקנת למעצר עד תום ההליכים המדינה טענה כי אין לשחרר את העורר לחלופת מעצר ואף אין להורות על מעצרו בפיקוח אלקטרוני. המדינה ציינה כי שחרורו של העורר לחלופת מעצר עלול לגרום למתלוננת לחץ נפשי, והדבר עשוי להשפיע על עדותה במשפט. כמו כן, נטען כי מקום חלופת המעצר אינו רחוק דיו ממקום מגוריה של אם המתלוננת. המדינה אף הצביעה על כך שלפי האבחון הפסיכיאטרי קיים חשש כי לעורר נטיות פדופיליות. לבסוף, המדינה טענה כי שירות המבחן לא בדק את מצבה של המתלוננת בטרם נתן את המלצתו.

9. בא-כוח העורר טען כי יש להורות על שחרורו של העורר לחלופת מעצר או לחלופין לעוצרו בפיקוח אלקטרוני. בהקשר זה הוא הצביע על כך שהעורר נעדר עבר פלילי, ציין כי מקום חלופת המעצר הוא בצפון הארץ – הרחק ממקום מגוריה הנוכחי של המתלוננת עם אביה באזור ירושלים, וכי הדבר תואם את המלצתו של שירות המבחן אשר התרשם מהמפקחות המוצעות.

10. ביום 26.9.2016 קבע בית המשפט המחוזי כי אין להסתפק בחלופת מעצר נוכח חומרתן של העבירות המיוחסות לעורר והמסוכנות העולה מהן. בית המשפט המחוזי הדגיש בהחלטתו את חוות הדעת הפסיכיאטרית לפיה קיים חשש כי לעורר יש נטייה לפדופיליה, וכן את התסקיר המשלים, שבו ציין שירות המבחן את התרשמותו כי רמת הסיכון הנשקפת מהעורר גבוהה מזו שהעריך תחילה. בית המשפט המחוזי הוסיף וקבע כי באופן עקרוני ניתן להסתפק במעצר בפיקוח אלקטרוני נוכח האחריות והאסרטיביות שגילו המפקחות המוצעות, ובשים לב למקום מגוריה הנוכחי של המתלוננת. עם זאת, בית המשפט המחוזי קבע כי יש להמתין לסיום עדותה של המתלוננת, וכן להמתין לקבלת תסקיר משלים על מצבה וההשפעה הצפויה עליה ככל שהעורר יועבר למעצר בפיקוח אלקטרוני.

11. ביום 10.10.2016 הוגש תסקיר משלים בעניינו של העורר. בתסקיר זה ציין שירות המבחן כי מצבה הנפשי של המתלוננת אינו מאוזן, כי ישנם שינויים תכופים במצבי רוחה וכי ניסתה להתאבד. צוין בו גם כי שחרור העורר למעצר בפיקוח אלקטרוני עלול להקשות בתהליך השיקום הנפשי של המתלוננת. אשר על כן, שירות המבחן חזר בו ונמנע מלהמליץ על העברת העורר למעצר בפיקוח אלקטרוני.

12. ביום 27.10.2016 התקיים דיון נוסף בעניינו של העורר, עם סיום עדותה של המתלוננת ולאחר קבלת התסקיר המשלים. בתום הדיון, ובהסתמכו על התסקיר המשלים, בית המשפט המחוזי קבע כי אין להסתפק במעצר בפיקוח אלקטרוני אלא יש להשאיר את העורר במעצר מאחורי סורג וברית.

הערר

13. הערר שבפני מופנה נגד החלטתו של בית המשפט המחוזי. העורר חוזר על הטענות שהעלה בפני בית המשפט המחוזי באשר להצדקות התומכות בבקשתו כי יוחזק במעצר בפיקוח אלקטרוני. בנוסף, העורר טוען כי מצבה הרגשי של המתלוננת אינו בבחינת חידוש של ממש, ולכן אין מקום לייחס לו משקל כה מכריע.

14. העורר מוסיף ומעלה טענות שעניינן הטלת דופי במהימנותה של המתלוננת, אשר בעבר הגישה - כך נטען - תלונות נגד אחרים, ומכל מקום מצויה במצב משפחתי מורכב, על רקע הסכסוך בין הוריה באשר למשמורתה.

15. העורר אף סבור כי המרחק בין המקום המוצע למעצר בפיקוח אלקטרוני למקום מגוריה הנוכחי של המתלוננת הוא מספק, ולא ניתן לתת משקל כה מכריע להסתייגותה הגורפת משחרורו לחלופת מעצר.

16. לבסוף, העורר טוען כי חומרת העבירה כשלעצמה אינה מצדיקה מעצר עד תום ההליכים. בהקשר זה, הוא מצביע על מקרים שבהם אושרו חלופות מעצר בנסיבות שהיו לטענתו חמורות מנסיבותיו.

17. המדינה סומכת את ידיה על החלטתו של בית המשפט המחוזי וטוענת כי דין הערר להידחות. היא מצביעה על המסוכנות העולה מהעורר, ועל המלצתו הברורה של שירות המבחן בתסקיר המשלים. לשיטתה, יש לייחס משקל רב למצבה של המתלוננת, שאף ביצעה ניסיון אובדני.

דיון והכרעה

18. לאחר ששקלתי את הדברים, הגעתי לכלל מסקנה כי דין הערר להידחות.

19. נקודת המוצא לדיון בערר במקרה דנן היא המסוכנות המיוחסת לעורר. אכן, גם במקרה של מסוכנות ממשית יש לבחון האם הוצעו אמצעים שיש בהם כדי לאיין אותה. בנסיבות העניין הוצעו מפקחות טובות ואחראיות, ואף המקום שהוצע לשהותו של העורר מרוחק יחסית ממקום מגוריה של המתלוננת. עם זאת, אני סבורה כי אין די בכך במקרה כדוגמת זה שבפנינו. כידוע, לפי סעיף 22ב(ב) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996 (להלן: חוק המעצרים), אין להורות על מעצר בפיקוח אלקטרוני לגבי מי שנאשם באותן עבירות המפורטות בסעיף, אלא אם מתקיימים במקרה "טעמים מיוחדים שיירשמו". בשים לב לאופיה של עבירת האונס ולכך שהעורר היה בן-זוגה של אם המתלוננת בזמנים הרלוונטיים, ענייננו נמנה עם אותם מקרים, אך טעמים מיוחדים לבחירה בדרך של מעצר בפיקוח אלקטרוני - אין. כפי שציין השופט צ' זילברטל בבש"פ 2472/16 זיתוני נ' מדינת ישראל (3.4.2016): "עצם המלצת שירות המבחן וקיומם של מפקחים ראויים, לא יכולים להיחשב כ'טעמים מיוחדים', שכן מדובר בנתוני בסיס המאפשרים את אימוץ הפיקוח האלקטרוני בכל מקרה, ולא דווקא בעבירות המחייבות קיומם של 'טעמים מיוחדים'" (שם, בפסקה 8). למעשה, לא זו בלבד שאין טעמים מיוחדים כאמור, אלא שלא הוצגו גם טעמים טובים לחריגה מהמלצתו של שירות המבחן בענייננו (ראו למשל: בש"פ 4260/10 מדינת ישראל נ' דעיף, פסקה 4 (6.6.2010)).

20. סוף דבר: הערר נדחה.

ניתנה היום, כ"א בחשון התשע"ז (22.11.2016).

ש ו פ ט ת